

Un museu per fer

La inauguració del futur Museu Històric de la Ciutat prevista per a enguany, coincidint amb el 750 aniversari, serà ajornada, possiblement, per a l'any vinent. Encara que les obres poden estar acabades cap al dia 16, la data fixada per a obrir el museu, no hi haurà cap sala condicionada.

Ferranda Martí

A la petita plaça de l'Arquebisbat, al nucli antic de la ciutat de València, hi ha el palau de Berbedel. Fou manat construir, sobre les restes de l'antic palau dels Ducs de Villahermosa, pel marquès de Campo a mitjan segle XIX i ara, després de ser restaurat, albergarà el Museu de la Ciutat.

El palau acollirà, d'una banda, el Museu de la Ciutat pròpiament dit, la història d'aquesta urbs des de la seua fundació fins a l'actualitat. D'altra banda, disposarà d'una exposició permanent de materials heterogenis no vinculats directament a la història de la ciutat com ara, monedes, col·leccions pictòriques, etc. D'aquests s'ha exclòs —per una decisió de la comissió de cultura municipal, presa en una recent reunió on no hi eren presents representants d'AP i d'Esquerra Unida— les claus de la ciutat i la senyera, que restaran a l'Ajuntament. Una gran part, però, de les peces que s'hauran d'exhibir al futur museu no han rebut fins ara tantes atencions com aquestes dues i necessiten una restauració urgent, demanada insistentment per Miquel Àngel Català, director dels museus municipals, el qual considera que s'haurien d'haver previst unes inversions paral·leles a la rehabilitació de Berbedel, que ha costat al voltant dels quatre-cents milions de pessetes.

L'any 73, els descendents del Marquès de Campo van vendre el palau a l'Ajuntament per trenta-tres milions. Aleshores ja es pensà instal·lar-hi el fons històric-artístic de la ciutat. El palau, però, restà obert i patí l'espoli i la degradació continuada. Un primer objecte de rehabilitació encarregat a l'arquitecte E. Rieta no s'executà. Deu anys després, A. Escribano va procedir a la consolidació de l'edifici, alhora que se li encarregà a M. Portaceli el projecte de restauració del palau.

La urgència per dotar la ciutat amb una nova instal·lació museística contrasta amb el gran retard que ha sofert aquest projecte. L'antic museu és una sala de reduïdes dimensions, un recep-

tacle de relíquies que reflecteix, en paraules de M. A. Català, «l'estat agònic de la ciutat, els regidors de la qual no han sabut o no han volgut mantenir dignament el nostre patrimoni». En preguntar al responsable del museu per aquest injustificable ajornament, ens confessa la seua impressió, traumàtica, sobre la qüestió: «hi ha hagut una insensibilitat total, una manca de voluntat per potenciar un veritable museu d'història local».

L'articulació de l'edifici al voltant d'un pati central, que permet ordenar els fons exposats a través d'un circuit concèntric i la distribució en tres pisos, que proporciona una sectorialització per zones, són els avantatges d'aquest palau que han coincidit a assenyalar M. Portaceli i M. A. Català. Això no obstant, aquest darrer considera que Berbedel no és l'edifici més adequat per a instal·lar un museu de la ciutat, ja que existeixen, al seu parer, una sèrie de condicionaments negatius d'espais i d'usos preestablerts, a més que l'ornamentació existent no afavoreix

una instal·lació museogràfica moderna i funcional.

La rehabilitació s'ha proposat recuperar l'estructura originària de l'edifici entre tres altures, trencada per les intervencions anteriors. La planta baixa i la superior s'han construït de nou i només la planta noble, que manté l'estil eclèctic del XIX ha estat repristinada. Aquesta última intervenció, segons M. Portaceli, ha plantejat la impossibilitat de salvar la decoració de pa d'or que cobria l'escaiola, substituïda posteriorment per purpurina. En opinió de M. A. Català, és encertat el tractament restaurador que s'ha donat a les plantes baixes i superior, però no està d'acord amb l'ocultació dels esgrafiats de la cúpula i l'eliminació del llenç del teginat del saló principal.

A hores d'ara, la falta de previsió en les restauracions del fons artístic i de dotació d'una mínima infraestructura museogràfica, fan difícilment possible la inauguració del museu el pròxim 16 de desembre, dins l'any del 750 aniversari, tal com s'havia programat inicialment. Les obres, segons l'arquitecte, poden estar acabades per a aquesta dada, però l'Ajuntament haurà d'ajornar la seua obertura ja que, segons el regidor de cultura, Roberto Cantos, no tindria sentit obrir-lo al públic si no està acabat, només per fer entrar aquest esdeveniment dins el 88. Aquesta decisió estalviarà una inauguració més, precipitada i d'última hora, i l'any vinent, després de la commemoració del 750 aniversari, quedarà una cosa més: un museu per fer. □

El museu de la ciutat no podrà ser inaugurat dins l'any del 750 Aniversari.